

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

*Verschijnt maandelijks, behalve in augustus.
Samengesteld door de Stichting voor Econo-
misch Onderzoek der Universiteit van Am-
sterdam*

A. ACCOUNTANCY

III. LEER VAN DE ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE

Accounting for Accounts Receivable Factoring

Griff, D. J. — Het is voor de accountant van belang zich op de hoogte te stellen van de nieuwe mogelijkheden van factoreren en zich te verdiepen in de voor- en nadelen van deze financieringsvorm. Alvorens een ondernemer tot factoreren overgaat dient zijn accountant ervoor te zorgen dat de financiële positie van zijn cliënt duidelijk bekend is aan de factor. De boekhouding van de onderneming zal zo moeten zijn ingericht, dat onmiddellijk inlichtingen verstrekt kunnen worden aan de factor. Men zal o.a. twee nieuwe rekeningen moeten bijhouden, een „loan-payable”- en een „hold-back”-rekening. De eerste is een soort rekeningcourant van de debiteuren tussen onderneming en factor. Door middel van betalingsadviezen brengt men elkaar op de hoogte, ingeval de factor of de onderneming rechtstreeks met de debiteur in contact staat. De „hold-back”-rekening wordt gewoonlijk gebruikt voor alle andere transacties tussen de onderneming en de factor, zoals bv. de maandelijks rentekosten, waarvoor weer verschillende methoden van berekening mogelijk zijn. Er zal een zekere samenwerking tussen de accountants van de beide factoreringspartijen nodig zijn, o.a. om verwarring bij de debiteur te voorkomen.

A III - 2: Ba V - 5d
E 754 : E 325.311.1

The Canadian Chartered Accountant, maart 1965

IV. LEER VAN DE CONTROLE

Economic Justification for Capital Expenditures

Binzel, P. W. — De economische rechtvaardiging van het gevoerde investeringsbeleid steunt op twee essentiële elementen, t.w. een betrouwbare methode van voorafgaande rendementsberekening en een voortdurend overzicht van het investeringsbeloop. Veelal wordt nog, ten onrechte, voornamelijk aandacht besteed aan het eerste element. De schrijver behandelt in dat verband o.m. de zg. „Profitability Index” met behulp waarvan de opbrengsten van alternatieve investeringsprojecten vergeleken kunnen worden. Niet minder belangrijk dan de procedure van de investeringsbeslissing is die van de verificatie der verkregen resultaten, in de vorm van opbrengstoverzichten, met de oorspronkelijke uitgangspunten. Alleen op deze wijze wordt het de bedrijfsleiding mogelijk gemaakt zonodig op zwakke punten in te grijpen en de voorbereiding van het toekomstige investeringsbeleid te verbeteren. De frequentie van de investeringsoverzichten en de functionele plaats van deze controle worden bepaald door het beloop en de aard van de desbetreffende investeringen.

A IV - 3 : Ba V - 7
E 641.223.11 : E 241.4

The Internal Auditor, spring 1965

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Practical Statistics for Today's Accountants

Price, E. H. M. en J. Draper — De schrijvers behandelen het onderzoek van een populatie door het toepassen van de steekproefmethode, welke besparingen geeft aan tijd en geld en soms ook aan accuratesse doet winnen. Zij wijzen op het belang van een qua grootte en samenstelling juiste steekproeftrekking teneinde voldoende representativiteit te verkrijgen. De wijze van trekking mag niet veranderen indien steekproefresultaten onderling moeten worden vergeleken. Er worden drie methoden van steekproeftrekkingen behandeld, namelijk de toevallige, de systematische en de zg. cluster-trekking, bij welke laatste methode

de steekproef bestaat uit een toevallig uit de populatie getrokken eenheid en een aantal op die eenheid volgende populatie-eenheden. Een en ander wordt met voorbeelden toegelicht. Door de onafhankelijkheid ten aanzien van het populatietype wordt gepleit voor de toevallige steekproef. Na een onderzoek naar de doeleinden van de steekproef, waarbij gewezen wordt op het nut van uitval- en tolerantietabellen, wordt de stratificatie bezien. Dit middel ter verkrijging van een grotere waarschijnlijkheid bij gelijke steekproefgrootte door onderverdeling van de populatie naar kenmerken wordt in een aantal voorbeelden verwerkt.

Ba III - 2 : A IV - 3
E 76 : E 741.23

Accountancy, april 1965

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Zum Einfluss der Finanzierung auf Substanz- und Ertragswert einer Unternehmung

Bodardwé, Dr. E. — De discussie over de waardebepaling van een onderneming is door de publikatie van Dr. R. Kenntemich (in *Die Wirtschaftsprüfung* van 15-11-1964; zie ook *Repertorium februari/maart 1965*, blz. 116) heropend. Deze onderzocht o.a. de invloed van de wijze van financiering op de waarde van de onderneming. De schrijver wijst er op dat de netto-gemiddelde-waarde-methode gecorrigeerd moet worden. Bij de bepaling van de „Ertragswert” moet namelijk met de renteverplichtingen rekening worden gehouden. De rentabiliteit van het eigen vermogen wordt echter gunstig beïnvloed door het feit dat uit sommige vormen van vreemd vermogen geen renteverplichtingen voortspruiten. Kenntemich houdt echter bij de bepaling van de „Substanzwert” ook rekening met de renteverplichtingen hetgeen volgens de schrijver onjuist is. Na een korte bespreking van de „Substanzwert”, toont de schrijver met behulp van een voorbeeld de invloed van de financiële structuur op de te kapitaliseren opbrengst aan. Tenslotte wijst hij er op dat bij de bepaling van de „Ertragswert” ook rekening moet worden gehouden met renteverplichtingen die in de toekomst kunnen ontstaan.

Ba IV - 2e
E 253.2

Die Wirtschaftsprüfung, 15 april 1965

Passiefposten, fiscaal en commercieel

Schot, W. A. — Het aan de jaarlijkse winstberekening inherente onzekerheids-element geldt in het bijzonder voor de passiefposten welke gevormd worden voor het opvangen van vaststaande of nog onzekere toekomstige verliezen. Voor enig verder inzicht onderscheidt de schrijver een drietal groepen, al naar de (on)zekerheid van het ontstaan. Elke groep kent voorts drie ondergroepen, al naar gelang, naar rekenkundige maatstaven, de omvang bekend, bepaalbaar of onbepaalbaar is. Bij de huidige fiscale gedragslijn wordt grote, volgens de schrijver te grote, betekenis toegekend aan de zekerheidsfactor. Alle posten waarvan het ontstaan onzeker is, worden als onaanvaardbaar aangemerkt; hetzelfde geldt - met een enkele uitzondering - voor te verwachten verliezen, waarvan de omvang onbekend en onbepaalbaar is. De rechtsgelijkheid wordt geweld aangedaan. Meer aandacht dient te worden geschonken aan de posten met een onzekere ontstaansgrond. De schrijver pleit voor uitbreiding van de carry-backcompensatie ten aanzien van conjunctuurgevolgen en voor indexatiemethoden ten aanzien van de geldontwaarding. Commercieel verdient het aanbeveling dat de ondernemer met alle reële toekomstige verlieskansen, al of niet bepaalbaar, rekening houdt bij de winstbepaling. Fiscale of wetenschappelijke criteria mogen niet de doorslag geven bij zijn taak, de onderneming in de toekomst veilig te stellen.

Ba IV - 2e
E 253.2

Weekblad voor fiscaal recht, 15 april 1965

De wetenschappelijke bepaling van de levensduur van duurzame produktiemiddelen

Wemelsfelder, Prof. Dr. J. en Ir. E. G. F. van Winkel — Het in de literatuur veelal gehanteerde model ter bepaling van de optimale levensduur van een duurzaam produktiemiddel heeft als belangrijk bezwaar het onwettelijke uitgangspunt dat de machine niet vervangen wordt, terwijl het voorts praktisch zeer moeilijk is om opbrengsten aan een bepaalde machine toe te rekenen. Bij een keten van machines dient de levensduur van elk exemplaar apart te worden berekend omdat de aanwezigheid van kapitaalkosten impliceert dat de levensduur van de voorgangers in de machine-keten beïnvloed wordt door de opvolgers. Die mate van beïnvloeding wordt mede bepaald door de levensduur zelf als ook door het verloop van de curve der netto-opbrengsten (bruto-opbrengsten minus de jaarlijkse kosten voor onderhoud, reparatie e.d.). Op grond van de uitwerking van een realistisch model - in een appendix wordt uitvoerig ingegaan op de vorm van het model en de voor- en nadelen ervan - concluderen de schrijvers dat

het uitermate moeilijk zo niet onmogelijk is om langs wetenschappelijke weg tot een voldoende betrouwbare schatting van de levensduur van een machine te komen.

Ba IV - 6
E 136.341.3

Maandschrift Economie, april 1965

The Application of Professor Mey's and Mr. Terborgh's Theories to the Accounting Conception of Service Life of Depreciation

M i n e m u r a, S. — Volgens de heersende mening is de gebruiksduur van duurzame produktiemiddelen afhankelijk van de werkelijke slijtage van het produktiemiddel, waarbij toevallige of buitengewone oorzaken buiten beschouwing worden gelaten. Een bezwaar tegen deze opvatting is, dat een in het verleden gevoerde onjuiste afschrijvingspolitiek zich mogelijk in de toekomst zal herhalen. De opvatting van Prof. Dr. I. L. Mey komt erop neer dat de economische gebruiksduur eindigt indien de waarde van de bruto-opbrengsten gelijk is aan de vereiste complementaire kosten. Aldus wordt echter de oorspronkelijke aanschaffingswaarde veronachtzaamd en worden de duurzame produktiemiddelen voor de contante waarde van de toekomstige opbrengsten opgenomen, zulks in tegenstelling tot de opvatting van G. Terborgh, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen verkoopwaarde en contante opbrengstwaarde. Volgens de schrijver is het uitgangspunt van Prof. Mey de differentiële waardevermindering van het duurzame produktiemiddel, terwijl het bij Terborgh om de gemiddelde waardevermindering gaat. De huidige ontwikkeling van statistische methoden zal het onderhavige probleem nader tot een oplossing kunnen brengen.

Ba IV - 6
E 136.341.3

Management International, 1964 nr. 5/6

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Les capitaux à risque ont-ils encore un marché?

T i m m e r m a n s, D r. A. P. — In het laatste van een drietal artikelen over de markt voor risicodragend vermogen zet de schrijver in dit nummer zijn beschouwingen voort. Tezamen met de twee vorige artikelen (*Annales de Sciences Economiques Appliquées*, oktober en december 1964) beslaat de gehele verhandeling ruim 300 bladzijden.

Ba V - 3a
E 324.2

Annales de Sciences Economiques Appliquées, maart 1965

Note sur le financement par bail

S t e e n b e r g e, D r. M. v a n — De schrijver maakt in dit artikel enkele opmerkingen over financieringshuur („leasing”), waarbij hij o.m. enkele varianten bespreekt, t.w. „sale and lease-back”, „Dummy Corporation” en „lease purchase”. Enkele voorbeelden geven een indruk van de ontwikkeling van deze vorm van financiering in de Verenigde Staten van Amerika. Aan het artikel werd een bibliografie van voornamelijk tijdschriftartikelen toegevoegd.

Ba V - 5d
E 325.31

Annales de Sciences Economiques Appliquées, maart 1965

Capital Budgeting

E i t e m a n, A s s t. P r o f. D. K. — De schrijver behandelt enkele methoden voor rendementsberekening van investeringen. Als voornaamste bezwaar van de amortisatiemethode, waarbij de investeringsbeslissingen afhangen van het tempo waarin de gedane kapitaaluitgaven terugvloeien, geldt dat slechts aandacht wordt besteed aan de periode van terugvloeien, doch niet gelet wordt op de tijdstippen van terugvloeiing. Bij de discountmethode wordt een groter gewicht toegekend aan het sneller terugvloeien van de kapitaaluitgaven in verband met het onzekere waardeverloop van het geld. Een voordeel van deze methode is dat zij de mogelijkheid biedt concurrerende projecten tegen een verschillende discontovoet te berekenen teneinde variaties in risico en kapitaaluitgaven te kunnen weergeven. In de derde plaats wordt ingegaan op de rendementsmethode; hierbij worden de potentiële projecten naar opbrengstverwachting gerangschikt om vervolgens te worden ingedeeld in projecten welke wel en welke niet voor investering in aanmerking komen; het gaat hier om de bepaling van het zg. „cutoff point”. Bij de methode van de contante waarde worden de kasontvangsten gedisconteerd tegen de interestvoet van het kapitaal om daarna vergeleken te worden met de kapitaaluitgaven welke die inkomensstroom mogelijk heeft gemaakt.

Ba V - 7
E 325.43

Management International, 1964 nr. 5/6

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

De structuur van de top bij fusie

Woerd, Drs. T. G. van der, en Drs. J. J. Wouterse — De structuur van de top bij fusie geeft aanleiding tot verschillende problemen: enerzijds leiden prestige-overwegingen en het zoveel mogelijk handhaven van bestaande posities tot een teveel aan directeuren na de fusie, anderzijds zal de schoksgewijze schaalvergroting van het gefusioneerde bedrijf hogere eisen stellen aan de topfunctionarissen, zodat uit dien hoofde een tekort kan ontstaan. Mede op grond van de laatste overweging kan het aanbeveling verdienen op het niveau van het concernbestuur iemand van buiten het bedrijf aan te trekken om de fusie te realiseren. Het direct daaropvolgende niveau, dat van de directeuren der werkmatschappijen, vereist de beschikking over goede actie- of ontwikkelingsplannen die een gecoördineerd beeld geven van hetgeen tot stand moet komen op de gebieden van commercie, produktie, administratie, produktontwikkeling en financiering. Een goede combinatie van actieplannen laat zien wat de essentiële onderdelen zijn in het proces van realisatie van de fusie en waarvan elk onderdeel afhangt; een planning-netwerk kan worden opgesteld waarin duidelijk de kritieke fasen en onderdelen in het actieplan worden aangegeven. Het kritieke pad geeft dan de gebieden aan waarop onder geen beding met compromissen of concessies gewerkt mag worden. Op deze wijze kan men de structuur van de top aanpassen aan de eisen welke de realisatie stelt en niet aan het aantal plaatsen, dat gereserveerd moet worden.

Ba VI - 5 : Ba VI - 16
E 633.11 : E 642.411

Economisch-Statistische Berichten, 21 april 1965

Grass Roots Market Research

Stern, L. W. en J. L. Heskett — Omdat elk afzetgebied zijn eigen specifieke eigenschappen bezit en dienovereenkomstig reageert op wijzigingen in de bestaande krachtenverhouding, verdient het de voorkeur om een deel van de taak van de gecentraliseerde marktonderzoekafdeling over te dragen aan de lokale verkoopafdelingen, die beter en sneller munt kunnen slaan uit gewijzigde marktverhoudingen.

Kenmerkend voor het gedecentraliseerde systeem is het verzamelen van gegevens door dezelfde verkoopafdeling welke ook betrokken wordt bij de aansluitende verkoopactie, terwijl voorts de nadruk wordt gelegd op het onderzoek van deelmarkten. Het gedecentraliseerde marktonderzoek kan vrij gemakkelijk toegepast worden tengevolge van een aantal omstandigheden, welke zich vooral de laatste jaren voordoen, zoals het betrekken van de verkooporganisatie in bestuurlijke activiteiten, de decentralisatie van de besluitvorming op het gebied van het marktonderzoek, de hogere eisen die aan het verkoop-personeel worden gesteld alsmede vastgestelde programma's voor de verzameling van afzetinformatie. De voordelen van een betere en snellere marktstrategie, ook op langere termijn, tezamen met de verbeterde mogelijkheid om hoger leidinggevend personeel te rekruteren uit de lagere verkoopleiders, wegen op tegen eventuele moeilijkheden, zoals het verkrijgen van de juiste en betrouwbare detailinformatie. De toepassing van een dergelijk gedecentraliseerd marktonderzoek wordt toegelicht aan de hand van een voorbeeld uit de zuivelindustrie.

Ba VI - 12
E 642.354

Harvard Business Review, maart/april 1965

Better methods program pays off for employees and management

Teneinde meer nieuwe ideeën te verkrijgen met betrekking tot kostenbesparende verbeteringen in het productieproces (in ruime zin), ging een Amerikaans chemisch bedrijf er toe over aan 300 toezichhoudende en andere lagere leidinggevende functionarissen een gerichte praktische opleiding te geven. De cursus bestond uit 12 lessen per groep van 12 tot 16 man en berustte op het beginsel dat productieverbetering beter door de werknemers zelf kan worden ontwikkeld dan aan hen worden opgelegd. Onderdelen van de cursus waren o.a. het overwinnen van weerstanden en het wekken van belangstelling, het leren analyseren en uiteenrafelen van een probleem, het ontwikkelen van „kosten- en materiaalgevoel”. Als gevolg op de opleiding werd binnen en tussen de drie productie-eenheden van het bedrijf een ideeën-competitie ingevoerd met periodieke en finale geldelijke beloningen. In de loop van 3 à 4 jaar werd met behulp van ruim 2000 projectverbeteringen ruim 3 miljoen dollar aan besparingen verkregen.

Ba VI - 13
E 641.212.46

Factory, april 1965

Waarde-analyse

De in het Inkoopnummer van december 1964 aangevangen serie artikelen over de waarde-

analyse (zie Repertorium april 1965, blz. 162) wordt in een viertal volgende nummers voortgezet. Naast enkele praktijkbeschouwingen treft men aan een artikel over de enkel-fabricage (stukproductie) alsmede een meer fundamenteel-critische beschouwing onder de titel „Koopkeuzestudie in plaats van waarde-analyse?”

Ba VI - 13
E 643.0

Inkoop, februari t/m mei 1965

Die heutige Entwicklung der technischen und organisatorischen Möglichkeiten zur Rationalisierung der Einzel- und Kleinserienfertigung

De mogelijkheden van rationalisatie in de stuk- en de seriestukproductie werden behandeld in een aantal voordrachten onder auspiciën van de „Vereinigung Schweizerischer Betriebsingenieure”. In dit nummer wordt vooral aandacht gevraagd voor de technische aspecten, in het bijzonder voor numeriek bestuurd produktiemachines en de daarmee verkregen ervaringen. In een volgend nummer worden de organisatorische aspecten behandeld.

Ba VI - 13
E 643.01 : E 136.352.13

Industrielle Organisation, 1965 nr. 4

Team at the Top

D a n i e l, D. R. — Meer dan tien jaar geleden wees P. F. Drucker er reeds op dat een zeer groot deel van de moeilijkheden van de topleiding voortspruit uit het bijgeloof in de eenhoofdige leiding. Sederdien heeft een drietal krachten - de snelle technische ontwikkeling, de toenemende parallelisatie in en internationalisatie van de bedrijfsactiviteiten - sterker dan ooit tevoren gewerkt in de richting van een fundamentele wijziging in de structuur van de topleiding, t.w. meerhoofdige leiding. Sinds enkele jaren vindt deze gedachte - zij het nog zeer geleidelijk - toepassing in grote Amerikaanse bedrijven. Essentieel voor de nieuwe beleidsstructuur dient te zijn dat - niettegenstaande het voorzitterschap door een primus inter pares en het toewijzen van bijzondere „probleemgebieden” aan elk der groepsleden afzonderlijk - de leidinggroep als geheel, bij voorkeur drie tot zeven personen, bevoegd en verantwoordelijk is voor het gehele bedrijfsbeleid.

De meerhoofdige leiding zal in het bijzonder van betekenis zijn voor de besluitvorming in grote internationaal opererende of kapitaalintensieve bedrijven, in welke de eenhoofdige leiding nauwelijks of geen tijd heeft voor zaken buiten het dagelijks bestuur, zoals het beleid op langere termijn, het bezoeken van buitenlandse vestigingen, de opvolging. Voorts besteedt de schrijver enige aandacht aan mogelijke moeilijkheden en nadelen, zoals het vinden van de geschikte groepsleden en het gevaar dat zij de kijk en de greep op de dagelijkse gang van zaken verliezen. Tenslotte meent de schrijver dat de herstructurering van de topleiding ook gevolgen heeft voor de organisatie en functie van de staf.

Ba VI - 16
E 642.41 : E 643.02

Harvard Business Review, maart/april 1965

Productiviteitsmeting

S l a t e r u s, W. H. — In dit artikel wordt behandeld het vraagstuk van het stellen van normen voor niet-seriematige produktieprocessen, zoals bv. stukproductie en onderhoudswerk. Het toegepaste produktiviteitsmetingsysteem, voltrekt zich in drie fasen. Allereerst wordt met behulp van multimomentopnamen de tijdbesteding der betrokken werken geanalyseerd en verdeeld in direkt produktief werk, indirect produktief werk en onproduktief werk. Deze analyse leidt vervolgens tot verbetering in organisatie en tijdbesteding, waarbij normen gesteld kunnen worden. Tenslotte worden norm en werkelijkheid met elkaar vergeleken. Bij de multimomentopnamen gaat het niet om een werkobject, maar om het tijdbestedingspatroon van een groep werkers met een over een bepaalde periode homogeene werkpakket. De bedrijfsleiding dient nu de gewenste mate van beheersing aan te geven opdat de arbeidsanalist normatieve hoeveelheden werk kan vastleggen en het vereiste percentage direkt produktieve arbeid kan berekenen. Voor de bewaking der normen worden regelgrenzen berekend, bestaande uit een waarschuwingsslijn en een actielijn. Het beschreven normeringssysteem dient te worden gezien als een overgangssysteem.

Ba VI - 18
E 643.22

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, april 1965

Self-regulating scheduling system

S p e n c e r, D. C. — Naar aanleiding van een onderzoek in de kledingindustrie behandelt de schrijver in het algemeen het probleem van de produktieschematisering, waarbij hij drie deelproblemen onderscheidt, t.w. de totale produktie-omvang, de toewijzing van de beschikbare capaciteit aan de onderscheidene produktsoorten en, per soort, de toewijzing

aan de produktielijnen (produktvariëaties). In een cijfermatige uitwerking past de schrijver voor de eerste twee problemen de „Proportional Range Scheduling”-techniek toe („PRANS”), voor het derde aspect de „Stock Ratio Optimizing”-techniek („STROP”). Deze produktieplanningstechnieken maken het mogelijk voortdurend en „automatisch” de produktieprogramma’s aan vraagveranderingen e.d. aan te passen. De orthodoxe systemen van produktiebesturing waren star van opzet en hielden bv. geen rekening met seizoenpatronen.

Ba VI - 19
E 641.231.1

The Manager, april 1965

Studiën over de programmatie der onderneming

In dit nummer treft men aan het syntheseverslag van de werken van de Commissie voor Economische en Financiële Studiën van het Nationaal College der Accountants van België (N.C.A.B.), in september 1964 voorgelegd aan het Congres van de Union Européenne des Experts Comptables Economiques et Financiers te Wenen. Gerapporteerd werd o.m. over de voordelen, gevaren en beperkingen van de economische programmatie, over programmatie in verband met budgettering en investeringen, over programmatie door de techniek van het nieuwe produkt en over de ratio’s in dienst van de programmatie der investeringen en van de financiële programmatie. In een aantal tabellen wordt een theoretisch cijfervoorbeeld gegeven van een financiële programmatie.

Ba VI - 19
E 641.231.1

Tijdschrift van het N.C.A.B., maart 1965

Netwerkplanning in de praktijk

Vullings, I. H. M. — Aan de invoering van de netwerkplanningstechniek in een bedrijf dienen een globaal vooronderzoek en vervolgens eventueel een grondig voortgezet onderzoek naar de praktische mogelijkheden vooraf te gaan. Hieraan moeten alle betrokken bedrijfssectoren op enigerlei wijze deelnemen, zowel lijn- als staffunctionarissen, opdat geen belangrijke weerstanden blijven bestaan en de noodzaak van integrale samenwerking wordt benadrukt. Het uitvoeren van een proefobject speelt daarbij een belangrijke rol. Teneinde uitholling van de planningfunctie van de lijndiensten te vermijden, is het niet gewenst alle planningtaken in een centrale staf samen te bundelen, doch verdient het de voorkeur voor elke bedrijfssector of elk project kleine planninggroepen samen te stellen.

De schrijver behandelt ook enkele aspecten van de toepassing in de praktijk, zoals het hanteren van hoofd- en detailnetwerken, de aanpak van het overlappingsprobleem met behulp van een relatiediagram in parallellogramvorm en de tijdschattingen van de diverse bedrijfsactiviteiten, welke onafhankelijk van elkaar moeten worden gedaan. De schattingsmethode van „normale doorlooppunten” acht de schrijver doelmatiger en eenvoudiger hanteerbaar dan die van de „minimale doorlooptijden”.

Ba VI - 19 : Ba III - 2
E 641.231.1 : E 76

Informatie, maart 1965

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVORWAARDEN

Werkclassificatie

Fennema, H. — Werkclassificatie wordt omschreven als een methode met behulp waarvan een verantwoorde rangorde van functies met betrekking tot de beloning kan worden gevonden. Werkclassificatie zegt niets omtrent de absolute hoogte van het loon; de klasse-indeling en de bijbehorende loonvaststelling vormen het terrein van de loonpolitiek. De schrijver geeft een gefingeerd voorbeeld van elk der vier hoofdgroepen van classificatiesystemen, t.w. de methode van „ranking” (functierangschikking), van „classification” (functie-indeling volgens klasse-eisen), van „factor comparison” (functievergelijking aan de hand van sleutelfuncties) en tenslotte de puntenmethode (gradering van functies met behulp van gewogen functiefactoren). Het te bestrijken gebied is van invloed op de keuze van het systeem. Het grootste toepassingsgebied heeft waarschijnlijk de sleutel-functie-methode, waar men uitgaat van bestaande functies met een rechtvaardig geachte beloning. De veelal toegepaste classificatie- en puntenmethode beperken zich tot dusverre tot een vrij nauwkeurig afgebakend terrein. Al naar het beoogde doel of de arbeidsomstandigheden kan men werk- of functieclassificatie hanteren. De schrijver geeft tenslotte enkele ervaringen weer met zg. standaardfuncties, een combinatie van de classificatie- en de puntenmethode.

Ba VII - 5
E 641.212.21

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, april 1965